

Saskia Paerl

VOCAAL VAKMANSCHAP

Pak Je Publiek

Met Je Stem 3

Docent: Saskia Paërl

www.stemacademie.nu

Deze cursus wordt uitgegeven door:

De Stemacademie

info@stemacademie.nu

KvK: 34 14 75 65

Copyright

© Saskia Paerl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Ondanks al de aan de samenstelling van de tekst, audio en video bestede zorg, kan noch de auteur, noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

INHOUD

	BELANGRIJK <u>-Klik met de muis op onderstreepte tekst zodat de jump link naar de tekst in dit document springt.</u> <u>-Druk de SHIFT toets in en houd die ingedrukt terwijl je met de muis op onderstreepte tekst klikt, dan opent de hyperlink een document in een nieuw scherm.</u> <u>- Klik met de muis op een plaatje om de hyperlink naar de video of audio te openen.</u> <u>-Klik op de pijltoets linksboven in het scherm om terug te gaan.</u>
---	--

HOOFDSTUK 3 PAËRLOGICA

VOLG JE STEM

Mindset, attitude

Technische zanger

Emotionele zanger

Natuurstem

Het classificeren van de stem

	STUDIETIP
	HOOFDSTUK 3 PAËRLOGICA VOLG JE STEM

Mindset, attitude

Volg de logica van je eigen stem. Volg jouw gevoel. Volg je intuïtie.

Uiteraard heb je stemtechniek nodig om dan uit te voeren wat jij bedoelt. Maar techniek is een middel, geen doel op zich. Zingen is een middel, geen doel. Praten is een middel, geen doel.

Een doel kan zijn dat je verbinding maakt met...

Jij vult in waarmee je verbinding gaat maken.

Denk goed na over waar je mee gaat beginnen. Wat vind jij het leukst om te doen? Waar heb je het meeste plezier in?

Je kunt overal instappen omdat je als je de volgorde van de structuur van de lessen aanhoudt, alles doet wat nodig is om tot een resultaat te komen.

Aan het eind van de cursus, begin je van voren af aan met hetzelfde, máár dan ga je er sneller en met meer kwaliteit doorheen. Zo blijft het je leven lang in een spiraal omhoog gaan.

De cirkel is nooit rond, je gaat door op een hoger niveau met hetzelfde als waar je ooit begon. En je geeft jouw publiek het gevoel dat je alles moeiteloos kunt. En dat het heel erg vanzelfsprekend is wat je doet. Jouw publiek ziet een grote persoonlijkheid in je. Een gewoon vriendelijk mens.

Technische zanger

Deze aanduiding betekent niet steriel of levenloos. De technische zanger maakt gebruik van emotionele klanken die gevoelens oproepen bij de luisteraar. Hij beschikt over de flexibiliteit en lichamelijke controle om elke toon of elk geluid (sound) te produceren dat nodig is om een emotie weer te geven, maar zal de invloed die zijn onbewuste gevoelens op zijn lichaam hebben proberen te vermijden door de emotie niet te beleven. Technische zangers trekken luisteraars die van stembeheersing houden en minder waarde hechten aan de meer spontane benadering van een emotionele zanger. Het duurt jaren om het lichaam te ontwikkelen tot een gevoelig, juist reagerend instrument, en dan nog jaren om het te leren bespelen. Als een leerling iemand is die niet open kan zijn in zijn gevoelens, zou hij zich kunnen trainen om een technische zanger te worden. Als de zangtechniek eenmaal ontwikkeld is, zal de stem in staat zijn in een stuk dingen tot uitdrukking te brengen van iets waartoe hij nooit in staat was om het te vertellen. Het publiek komt naar het theater om door artiesten geraakt te worden in zijn emoties. De mensen komen niet om te kijken naar iemand die heel ingewikkeld knoop op knoop op knoop legt. Als een lied bij je zangtechniek én persoonlijkheid past, kun je de emoties die daarbij horen telkens opnieuw oproepen en innerlijke spanningen ontladen en dat geeft enorme energie. Je

moet je tijd niet verdoen mét je eigen emoties, maar werken voor de emotionele reactie van het publiek. Een regisseur heeft eens tegen Marlène Dietrich gezegd: "Jij hoeft geen echte tranen te laten zien. Je kunt op een manier zingen dat het publiek begint te huilen".

Emotionele zanger

Emotionele zangers hebben erg weinig techniek maar veel passie. Zij zingen vanuit de emotie en als dat stemproblemen geeft, voegt dat slechts toe aan hun geloofwaardigheid. De luisteraar ziet de slechte noten en verstikkende geluiden door de vingers omdat hij meevoelt met de zanger. Ze hebben liedjes nodig waarin ze hun kritiek kunnen leveren op de wereld, de "buts" en gewoonlijk schrijven ze hun eigen materiaal. De attractie is het

emotionele gevecht van de zanger. Het kan zo spannend zijn als een atleet die zijn eigen record wil breken.

Vaak zijn het heel stille, rustige mensen die in het gewone dagelijkse leven hun gevoelens niet kunnen uitspreken. "Performen" wordt een manier om iets te kennen te geven wat ze in het dagelijkse leven niet kwijt kunnen, ze creëren een alter ego. Zo'n persoonlijkheid moet groeien. Het duurt net zo lang om een emotionele stijl te ontwikkelen als een technische stijl. De emotionele zanger put kracht uit het gevecht met de lichamelijke reacties. Hij leert ze kennen en gebruiken. Wat de gevolgen zijn voor zijn stem is niet van belang. Soms gaat zo'n stem lang mee, maar meestal niet.

Natuurstem

Er zijn zangers die op een natuurlijke manier, maar niet in een zuivere stijl zingen. Vaak weten ze niet hoe ze iets doen met hun stem. Ze kunnen iets. Ze zijn dat een tijd later plotseling kwijt en vinden het gevoel nooit meer. Ze kunnen niet één oefening kopiëren, onthouden en zich eigen maken, maar zingen wel de sterren van de hemel zodra ze een liedje mogen zingen voor publiek. Hoe die stemmen zich ontwikkelen hangt heel erg af van hun emoties en interesse in de eigen stem en de wil om iets te leren over zingen.

Opdracht

Mentaliteit.

Hoe positief denk je over je eigen
zangstem?.....

Hoe sta je tegenover
techniek?.....

Hoeveel concentratie kun je opbrengen om iets te leren en hoe hard wil je
werken?.....

Sta je open voor correcties?.....

Antwoord met Ja/Nee

Wat ervaren je als je jezelf hoort praten of zingen?

a Emoties.....

b Techniek.....

c Ik doe maar wat.....

Antwoord met Ja/Nee

Ben je een:

a Emotionele zanger.....

b Technische zanger.....

c Natuurstem.....

	BELANGRIJK
	Het classificeren van de stem

Bij de beginnende leerling is het beter niet te spreken van stemtype. Het is bijvoorbeeld bij een sopraan dan nog niet duidelijk of we te maken hebben met een sopraan zonder ontwikkelde hoogte of met een mezzosopraan.

Pas wanneer de stem volgroeid is kan men de stemsoort bepalen naar de kleur of timbre, en niet in de eerste plaats naar de stemomvang.

Zorg ervoor dat je bij het juiste stemtype wordt ingedeeld en dat je niet omwille van de muziek te hoge of te lage partijen gaat zingen. Wanneer je te hoog zingt verlies je het contact met het middenrif, de bodem van de stem. Bij te lage tonen druk je makkelijk de neus dicht, duw je op het strottenhoofd zodat je gaat spreken en verlies je de bovenkant van de stem.

Blijf altijd goed ademen op het middenrif, en laat het strottenhoofd ontspannen.

Als er dan weinig klank over is en je kunt niet luid zingen kun je de luisteraars boeien met een nauwkeurige uitspraak. Zoek in ieder geval het juiste repertoire voor je stemtype.

Het komt veel voor dat een zanger niet de klassieke stemomvang heeft. Hij heeft bijvoorbeeld de kleur van een bariton, maar mist de lage tonen, of klinkt als tenor, maar de hoogte ontbreekt.

Het komt ook voor dat een zangeres sopraan, alt én mezzosopraan partijen kan zingen (zoals Jessye Norman).

De verhoudingen van strottenhoofd en resonan ruimtes zijn dan niet volgens de klassieke regels.

De stemweg is dat deel van de stem van neusholte tot aan de stemplooien in het strottenhoofd.

Er is reeds een vergelijking gemaakt van de stemweg met een speakerkastje, en het strottenhoofd als speaker. Het strottenhoofd heeft een bepaald timbre, een kleur.

Op zichzelf klinkt een speaker dun en als papier, het projecteert het geluid nooit goed, hoeveel kracht je het ook geeft

Zet het in een houten kastje, en de combinatie komt tot leven.

Als het kastje geeft wat de speaker mist, werken de twee samen als één.

Als het kastje gebouwd is in de juiste verhouding tot de speaker geven ze samen een geluid als één. Om een klassieke stem te hebben moeten de resonans ruimtes in de juiste verhouding zijn tot het strottenhoofd, en zo worden we niet allemaal geboren.

Dit bepaalt ook voor een deel het volume van de stem.

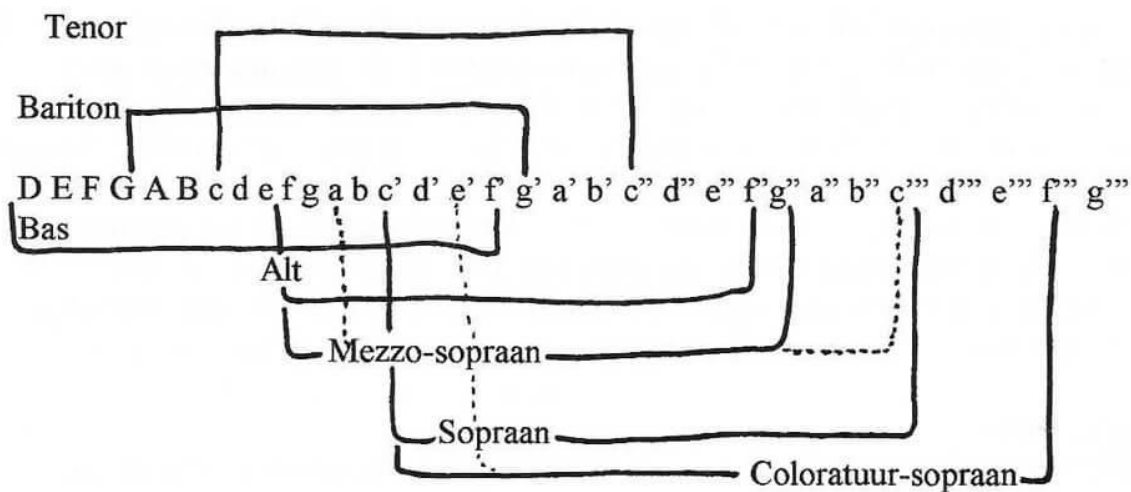
Een klassieke stem is te vergelijken met een confectiemaat, en dat heeft niet iedereen.

Ik kan een leerling uitleggen wat voor soort stem er ongeveer is, en daar het juiste liedje bij kiezen.

Er is voldoende repertoire met muzikale haaltjes en ornamenten om iets te vinden dat voor een leerling geschikt is.

Verder kan ik een speciale les in anatomie geven met de prachtige boeken van Sobotta.

Daarin worden stemmen van verschillende mensen getoond in verschillende verhoudingen.

Opdracht

Het classificeren van de stem

Wat is een stemtest?.....

Wat is een stemanalyse?.....